

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาโดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การสืบสอบและการจัดการการเรียนรู้ โดยอิงทฤษฎีถ้อยความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และวัตถุประสงค์รองคือ การประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การสืบสอบและการจัดการการเรียนรู้ โดยอิงทฤษฎีถ้อยความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน มีการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของทฤษฎีถ้อยความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ขั้นที่ 3 การสังเคราะห์และเชื่อมโยงสาระสำคัญของทฤษฎีถ้อยความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบและปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ระยะที่ 2 การประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การสืบสอบและการจัดการการเรียนรู้ โดยอิงทฤษฎีถ้อยความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

การประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ได้แก่

1.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.2 การกำหนดขั้นตอนการเรียนการสอนของกลุ่มควบคุม

1.3 การพัฒนาเครื่องมือวิจัย

1.4 การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล และจัดทำ
สื่อการเรียนรู้

1.5 การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

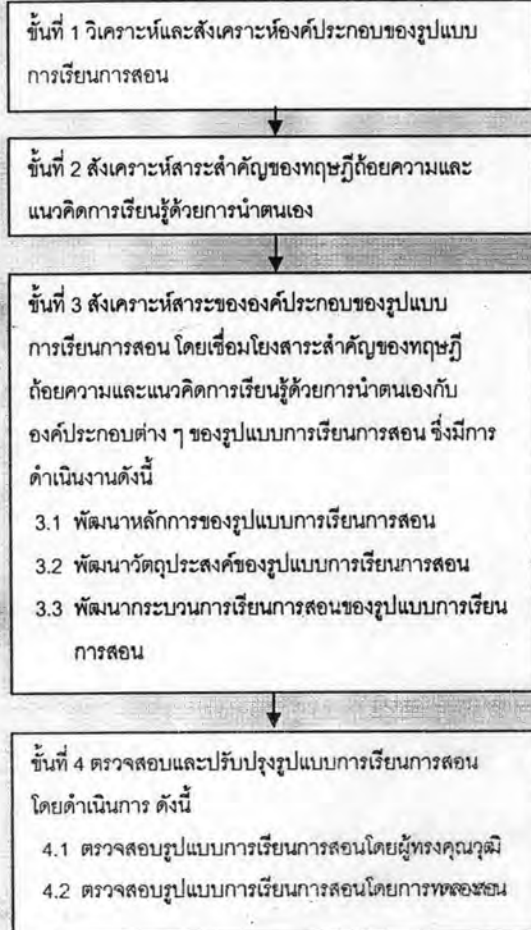
ขั้นที่ 2 การดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน

สรุปขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังแสดงในแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 สรุปขั้นตอนการวิจัย

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ระยะที่ 2 การประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การสืบสอบและการจัดการการเรียนรู้ โดยอิงทฤษฎี uthay ความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน มีการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการโดยศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนของนักการศึกษาหลายท่าน ได้แก่ แนวคิดของ Weil, Joyce และ Kluwin (1978) Anderson (1997) Arends (1997) และ ทิศนา ขมมณี (2545) จากนั้นนำแนวคิดหรือสาระที่สอดคล้องกันของนักการศึกษาตั้งแต่สองท่านขึ้นไปมากำหนดเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของทฤษฎี uthay ความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การสังเคราะห์สาระสำคัญของทฤษฎี uthay ความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เพื่อให้ได้สาระสำคัญที่นำมาใช้เป็นกรอบในการสังเคราะห์สาระขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการโดยศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดของทฤษฎี uthay ความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักการศึกษาหลายท่าน ดังนี้

2.1 แนวคิดของทฤษฎี uthay ความจากแนวคิดของ Hatch (1978 อ้างถึงใน Ellis, 1986) Bakhtin (1986 อ้างถึงใน Warschauer, 1997) และ Warschauer (1997)

2.2 แนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจากแนวคิดของ Knowles (1975) Skager และ Dave (1977) Guglielmino (1977) Boud (1982) Candy (1991) Cole และ Chan (1994) Hamilton และ Ghatala (1994) Hiemstra และ Brockett (1994) Treffinger (1995)

ขั้นที่ 3 การสังเคราะห์และเชื่อมโยงสาระสำคัญของทฤษฎี uthay ความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนที่ได้จากการสังเคราะห์ในขั้นที่ 1 มาจัดเรียงลำดับ จากนั้นเชื่อมโยงสาระสำคัญของทฤษฎี uthay ความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่ได้จากการสังเคราะห์ในขั้นที่ 2 กับองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 พัฒนาหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน โดยนำสาระสำคัญของทฤษฎี ถ้อยความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ที่ได้จากข้อ 2.1 และ 2.2 มาสังเคราะห์เป็น หลักการของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร ความสามารถในการสืบสอบและการจัดการการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย

3.2 พัฒนาวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน โดยนำหลักการของรูปแบบการ เรียนการสอนที่ได้จากข้อ 3.1 มาวิเคราะห์เพื่อเชื่อมโยงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดกับผู้เรียนภายใต้ หลักการแต่ละข้อ แล้วนำผลการวิเคราะห์นั้นมาพัฒนาเป็นวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการสืบสอบ และการจัดการการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.3 พัฒนาระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอน โดยดำเนินการดังนี้

3.3.1 พัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนำหลักการของรูปแบบ มาวิเคราะห์เพื่อเชื่อมโยงถึงแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นไปได้ตามหลักการ แต่ละข้อ

3.3.2 พัฒนาระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ โดยการนำแนวทางการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้จากข้อ 3.3.1 มาสังเคราะห์เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ของรูปแบบ จากนั้นวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบและสรุปเป็นกระบวนการ เรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบและปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

การตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน มีการดำเนินงาน 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

4.1 ตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดำเนินการโดยนำสาระของ องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนที่ได้จากขั้นที่ 3 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก) ประเมินรูปแบบการเรียนการสอน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชา ภาษาอังกฤษหรือหลักสูตรและการสอน

4.2 ตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยการทดลองสอน

การตรวจสอบความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้โดยการทดลองสอน ผู้วิจัยนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งเขียนตามขั้นตอนการเรียนการสอนของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 1 แผน ไปทดลองสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 32 คน ของโรงเรียนท้ายหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จัดการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 2 คาบเรียน ตั้งแต่วันที่ 17 มกราคม - 3 กุมภาพันธ์ 2549 รวม 8 คาบเรียน

จากนั้นนำผลที่ได้จากการทดลองสอนมาปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนำไปใช้ในการทดลองสอนเพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนต่อไป

ระยะที่ 2 การประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การสืบสอบและการจัดการการเรียนรู้ โดยอิงทฤษฎีถ้อยความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

การประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนโดยการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการสืบสอบและความสามารถในการจัดการการเรียนรู้ ซึ่งเป็นตัวแปรที่ศึกษา ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

การเตรียมการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย การดำเนินงาน 5 ขั้นตอนย่อย และมีรายละเอียดในการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนดังนี้

1.1 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยคือ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ซึ่งลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 64 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) เลือกโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นโรงเรียนสำหรับนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้เพื่อ

ประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน เนื่องจากโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัยมีคุณลักษณะ ดังนี้ 1) เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นรายวิชาเพิ่มเติมสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) โรงเรียนมีความพร้อมด้านเทคโนโลยี สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียน 3) ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัยมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับโรงเรียนส่วนใหญ่ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวคือ ผลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 วิชาภาษาอังกฤษด้านความรู้ทางภาษา พบว่า ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ คือ 30.50 และคะแนนเฉลี่ยร้อยละของระดับประเทศ คือ 33.02

2) เลือกรายวิชาที่จะนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ ผู้วิจัยเลือกวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1 ซึ่งเป็นวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศซึ่งโรงเรียนจัดสอนสำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 ห้อง คือ ม.4/1 และ ม.4/2 ดังนั้นผู้เรียนทั้ง 2 ห้องจึงถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งนี้

3) สุ่มห้องเรียนเพื่อจัดเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยใช้การสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากหมายเลขกลุ่ม ผลการจับสลากหมายเลขกลุ่ม พบว่า ม.4/2 เป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามแบบปกติ และ ม.4/1 เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยมีผู้เรียนกลุ่มละ 32 คนเท่ากัน

1.2 กำหนดขั้นตอนการเรียนการสอนของกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 โรงเรียน (ภาคผนวก ฉ) โดยผู้วิจัยเลือกโรงเรียนที่มีปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษที่ต่างกัน เพื่อให้ครอบคลุมลักษณะทั่วไปของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเลือกโรงเรียนทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปซึ่งไม่ได้ร่วมโครงการสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 2 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่เป็นที่ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ 1 โรงเรียน และโรงเรียนต้นแบบในโครงการ "หนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน" จำนวน 1 โรงเรียน ประเด็นที่สัมภาษณ์ คือ ขั้นตอนการเรียนการสอน วิธีสอน เทคนิคการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ จากนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อสรุปเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มควบคุม (ภาคผนวก ฉ)

1.3 พัฒนาเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือวิจัย 3 ฉบับ ได้แก่ แบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แบบประเมินความสามารถในการสืบสอบ และแบบประเมินความสามารถในการจัดการการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดของการพัฒนาเครื่องมือแต่ละฉบับ ดังนี้

1.3.1 แบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบมาตรฐานประมาณค่าสำหรับผู้สอนใช้ประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนจากการแสดงบทบาทสมมติที่บันทึกเป็นคลิปวิดีโอไว้ โดยใช้ประเมิน 2 ระยะ ได้แก่ 1) ประเมินผลก่อนเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และ 2) ประเมินผลหลังเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารมีขั้นตอนดำเนินการ 6 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบของความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาเกณฑ์การประเมิน ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความสามารถด้านการใช้ถ้อยความและความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคมเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผลสำเร็จในการสื่อสารตามวัตถุประสงค์และการใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมได้เหมาะสมกับแบบแผนทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้ร่วมสื่อสาร ดังนั้นการพัฒนาเกณฑ์สำหรับประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการวิจัยครั้งนี้จึงใช้องค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสาร 2 ด้านคือ ความสามารถด้านการใช้ถ้อยความ (Discourse Competence) และความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence)

2) พัฒนาเกณฑ์สำหรับประเมินความสามารถด้านการใช้ถ้อยความ และความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม โดยศึกษาเกณฑ์ประเมินความสามารถสองด้านนี้ของ Cohen และ Olshtain (1993) ETS (2001) Colburn (2002) และ University Of California (2005) แล้ววิเคราะห์เพื่อพิจารณาความครอบคลุมของเกณฑ์ประเมิน ดังแสดงในตารางที่ 1 จากนั้นผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ประเมินโดยดัดแปลงจากเกณฑ์ประเมินดังกล่าว ได้เกณฑ์ประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 6 ประเด็น ประกอบด้วย เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการใช้ถ้อยความในการปฏิสัมพันธ์ จำนวน 4 ประเด็น และเกณฑ์

ประเมินความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม จำนวน 2 ประเด็น (ดูเครื่องมือวิจัยฉบับที่ 1 ภาคผนวก ฉ)

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์เกณฑ์ประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

เกณฑ์ประเมิน	นักภาษาศาสตร์และหน่วยงานที่เสนอเกณฑ์ประเมิน			
	Cohen และ Olshtain (1993)	ETS (2001)	Colburn (2002)	University of California (2005)
ความสามารถด้านการใช้ถ้อยความในการปฏิสัมพันธ์ 1. การสนทนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับระเบียบแบบแผน ของสังคมและวัฒนธรรม 1.1 เนื้อหาของเรื่องที่สนทนาเหมาะสมกับบรรทัดฐานของสังคม และวัฒนธรรม 1.2 เนื้อหาที่มีความชัดเจนและเกี่ยวข้องกับสถานการณ์การสื่อสาร 1.3 ปริมาณของข้อมูลและรายละเอียดเหมาะสมกับสถานการณ์ การสื่อสาร 2. การเปลี่ยนผลัดการพูด/...../...../...../.....
ความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม 1. การใช้รูปภาษาเหมาะสมกับสถานการณ์การสื่อสาร 2. การใช้ระดับความเป็นแบบแผนของภาษาในการสนทนาเหมาะสมกับ ผู้ร่วมสนทนาและสภาพแวดล้อมในการสนทนา/...../...../...../.....

3) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์ประเมินผล โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์
การให้คะแนน 4 ระดับ และใช้คะแนนรวมเป็นเกณฑ์ประเมินผล แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังรายละเอียด
ต่อไปนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้พูดแสดงความสามารถในประเด็นที่ประเมิน คิดเป็นร้อยละ 100 ของผลัดการพูด
ของผู้พูดคนนั้น ให้ 3 คะแนน

ผู้พูดแสดงความสามารถในประเด็นที่ประเมิน คิดเป็นร้อยละ 70-90 ของผลัดการ
พูดของผู้พูดคนนั้น ให้ 2 คะแนน

ผู้พูดแสดงความสามารถในประเด็นที่ประเมิน คิดเป็นร้อยละ 40-60 ของผลัดการ
พูดของผู้พูดคนนั้น ให้ 1 คะแนน

ผู้พูดแสดงความสามารถในประเด็นที่ประเมิน คิดเป็นร้อยละ 0-30 ของผลัดการพูดของผู้พูดคนนั้น ให้ 0 คะแนน

เกณฑ์ประเมินผล

ผู้วิจัยกำหนดช่วงคะแนนสำหรับใช้เป็นเกณฑ์ประเมินผล โดยพิจารณาจากคะแนนรวมที่ผู้รับการประเมินได้ คือ การประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีเกณฑ์ประเมิน จำนวน 6 ประเด็น และเกณฑ์การให้คะแนนมี 4 ระดับ เรียงจากน้อยไปมาก ตั้งแต่ 0-3 คะแนน ในกรณีที่ผู้รับการประเมินสามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ทุกข้อและได้คะแนนในระดับมากที่สุดทุกข้อ ผู้รับการประเมินจะได้คะแนนรวม 18 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนเต็ม ส่วนในกรณีที่ผู้ประเมินปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ทุกข้อ แต่ได้คะแนนในระดับน้อยที่สุดทุกข้อ ผู้รับการประเมินจะได้คะแนนรวม 6 คะแนน ซึ่งน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ดังนั้นจึงใช้คะแนนที่เป็นครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม คือ 9 คะแนนขึ้นไป เป็นเกณฑ์ว่าผู้รับการประเมินมีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับดี-ดีมาก แต่ถ้าได้คะแนนน้อยกว่า 9 คะแนน ถือว่าผู้รับการประเมินมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงถึง ระดับพอใช้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

15 -18 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับดีมาก

9 -14 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับดี

4 - 8 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับพอใช้

0 -3 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้หรือมีความสามารถในการใช้ภาษาอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

4) ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก) พิจารณาความสอดคล้องของเกณฑ์ประเมินแต่ละข้อกับองค์ประกอบที่กำหนดและนิยามเชิงปฏิบัติการของความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแบบประเมิน โดยกำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญด้านการสอนภาษาอังกฤษและมีวุฒิการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิตในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ

จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน พบว่า เกณฑ์ประเมินตรงประเด็นและครอบคลุมองค์ประกอบที่กำหนด สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ และ

ภาษาที่ใช้ในแบบประเมินมีความชัดเจน แต่ผู้ทรงคุณวุฒิหนึ่งท่าน เสนอแนะว่า ควรให้คำนิยาม คำว่า “ภาษาสำเร็จรูป” ที่ใช้ในแบบประเมินไว้ด้วยเพื่อให้ผู้ประเมินเข้าใจตรงกัน

5) ปรับปรุงแบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และ นำไปทดลองประเมินผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนท้ายหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อพิจารณาความเที่ยงของการประเมิน โดยใช้การประมาณค่า ความเที่ยง 2 แบบ คือ ค่าความเที่ยงของการประเมินโดยผู้ประเมินคนเดียวกัน (Intra-Rater Reliability) และค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter-Rater Reliability) โดยผู้วิจัยทดสอบการ สันทนาของผู้เรียนเป็นรายคู่ จำนวน 16 คู่ และบันทึกเป็นคลิปวิดีโอ จากนั้นถอดสคริปการสนทนา แล้วผู้วิจัยและผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นำสคริปการสนทนามาตรวจให้ คะแนนตามเกณฑ์ของแบบประเมินที่สร้างขึ้น นำคะแนนที่ได้จากผู้ประเมินสองคน มาคำนวณค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเพื่อหาความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน หลังจากนั้น หนึ่งสัปดาห์ ผู้วิจัยนำสคริปการสนทนาชุดเดิมมาตรวจให้คะแนนอีกครั้งหนึ่ง และนำคะแนนที่ผู้วิจัยตรวจครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเพื่อหาค่าความเที่ยงของการ ประเมินโดยผู้ประเมินคนเดียวกัน

6) ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร โดยการทดลองประเมิน พบว่า มีประเด็นที่ควรปรับปรุง ดังนี้

6.1 ปรับข้อความในเกณฑ์การให้คะแนน ข้อ 1.1 เป็น ผู้พูดใช้เนื้อความที่ต่อเนื่อง สัมพันธ์กันในเรื่องที่พูดและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพูด

6.2 เพิ่มคำว่า “ความเหมาะสมใน” สำหรับเกณฑ์ประเมินข้อ 1.4 2.1 และ 2.2

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของการประเมิน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง ระหว่างผู้ประเมิน เท่ากับ 0.88 และค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของการประเมินโดยผู้ประเมิน คนเดียวกัน เท่ากับ 0.96

1.3.2 แบบประเมินความสามารถในการสืบสอบ

แบบประเมินเป็นแบบมาตรประมาณค่าสำหรับผู้สอนใช้ประเมินความสามารถใน การสืบสอบของผู้เรียนกลุ่มทดลอง โดยประเมิน 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ประเมินก่อนการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ระยะที่ 2 ประเมินระหว่างการทดลอง คือประเมินหลังเรียนจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ระยะที่ 3 ประเมินหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งมี ระยะเวลาห่างจากการประเมินระหว่างการทดลอง 6 สัปดาห์

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถในการสืบสอบมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการสืบสอบของ Jacobson และคนอื่นๆ (1989) Inquiry Group ของ University of Illinois (1998) Lamb และ Teclehaimanot (2005) จากนั้นผู้วิจัยสรุปขั้นตอนสำคัญในการดำเนินการสืบสอบเพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดสำหรับการพัฒนาเกณฑ์ประเมิน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์และสรุปขั้นตอนการสืบสอบ

Jacobson และคณะ (1989)	Inquiry group (1998)	Lamb & Teclehaimanot (2005)	สรุปขั้นตอนการสืบสอบ
1. เสนอปัญหา 2. ตั้งสมมติฐาน 3. รวบรวมข้อมูล 4. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล	1. ตั้งคำถาม 2. สืบสอบ 3. สร้างความรู้ใหม่ จัดกระทำข้อมูลและปรับความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม 4. อภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่ค้นพบกับบุคคลอื่น 5. สะท้อนและตรวจสอบความเข้าใจ ข้อสรุปหรือคำตอบที่ได้จากการสืบสอบ	1. ตั้งคำถามหรือ ระบุปัญหาที่จะสืบสอบ 2. สำรวจค้นหาและประเมินข้อมูล 3. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล 4. บอกข้อค้นพบหรือข้อสรุป	1 การตั้งคำถามหรือกำหนดปัญหา 2 การแสวงหา และรวบรวมข้อมูล 3 การวิเคราะห์ข้อมูล 4 การสร้างข้อสรุปหรือความรู้

2) กำหนดเกณฑ์ประเมินความสามารถในการสืบสอบ โดยผู้วิจัยศึกษารายการพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการดำเนินการสืบสอบในแต่ละขั้นตอนที่นักการศึกษาหลายท่าน (Treffinger, 1995; Inquiry group, 1998; Callison, 2003; Lamb และ Teclehaimanot, 2005) ได้นำเสนอไว้ จากนั้นผู้วิจัยพิจารณาความสอดคล้องและความครอบคลุมของรายการพฤติกรรมดังกล่าวและใช้เป็นแนวในการพัฒนาเกณฑ์ประเมินความสามารถในการสืบสอบ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์รายการพฤติกรรมที่บ่งชี้ความสามารถในการสืบสอบ

รายการพฤติกรรมที่บ่งชี้ความสามารถในการสืบสอบ	นักการศึกษา
<p>ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามหรือการกำหนดปัญหา</p> <p>1.1 ตั้งคำถามหรือระบุปัญหาที่ต้องการสืบสอบเกี่ยวกับงานที่จะต้องทำ</p>	(Lamb and Teclehaiamnot, 2005)
<p>ขั้นที่ 2 การแสวงหาและรวบรวมข้อมูล</p> <p>2.1 ใช้กลวิธีในการค้นหาข้อมูล (Search Strategy) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการ เช่น การอ่าน ฟัง ดู สังเกต สัมภาษณ์ สืบสวน ทดสอบ ทดลอง การสร้างสถานการณ์จำลอง</p>	(Treffinger, 1995; Callison, 2003; Lamb and Teclehaiamnot, 2005)
<p>ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>3.1 ใช้การเปรียบเทียบ ตีความหมาย ระบุประเด็นสำคัญ จัดลำดับ จัดเรียงใหม่ สรุป ย่อ จำแนก หรืออธิบายข้อมูลที่รวบรวมมา</p>	(Treffinger, 1995; Inquiry Group, 1998; Callison, 2003)
<p>ขั้นที่ 4 การสรุปข้อค้นพบ และข้อสรุป ที่ได้จากการสืบสอบ</p> <p>4.1 บอก หรือเขียน ข้อค้นพบ คำตอบ ข้อสรุป หรือความรู้ที่ได้จากการสืบสอบ</p>	(Lamb and Teclehaiamnot, 2005)

3) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์ประเมินผล โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 3 ระดับ และใช้คะแนนรวมเป็นเกณฑ์ประเมินผล แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้เรียนดำเนินการเพื่อแสวงหาคำตอบสำหรับปัญหาหรือคำถามที่ผู้เรียนกำหนดไว้ อย่างน้อย 2 ประเด็นหรือครบทุกประเด็นที่กำหนดไว้ ให้ 2 คะแนน

ผู้เรียนดำเนินการเพื่อแสวงหาคำตอบสำหรับปัญหาหรือคำถามที่ผู้เรียนกำหนดไว้ อย่างน้อย 1 ประเด็น ให้ 1 คะแนน

ผู้เรียนไม่ได้ดำเนินการเพื่อแสวงหาคำตอบสำหรับปัญหาหรือคำถามที่ผู้เรียนกำหนดไว้ ให้ 0 คะแนน

เกณฑ์ประเมินผล

ผู้วิจัยกำหนดช่วงคะแนนสำหรับใช้เป็นเกณฑ์ประเมินผล โดยพิจารณาจากคะแนนรวมที่ผู้รับการประเมินได้ คือ การประเมินความสามารถในการสืบสอบมีเกณฑ์ประเมินจำนวน 4 ประเด็น และเกณฑ์การให้คะแนนมี 3 ระดับ เรียงจากน้อยไปมาก ตั้งแต่ 0 - 2 คะแนน ในกรณีที่ผู้รับการประเมินสามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ทุกข้อและได้คะแนนในระดับมากที่สุดทุกข้อ ผู้รับการประเมินจะได้คะแนนรวม 8 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนเต็ม ส่วนในกรณีที่ผู้ประเมินปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ทุกข้อ แต่ได้คะแนนในระดับน้อยที่สุดทุกข้อ ผู้รับการประเมินจะได้คะแนนรวม 4 คะแนน ซึ่งเท่ากับครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ดังนั้นจึงใช้คะแนนที่สูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม คือ 5 คะแนนขึ้นไป เป็นเกณฑ์ว่าผู้รับการประเมินมีความสามารถในการสืบสอบอยู่ในระดับดี-ดีมาก แต่ถ้าได้คะแนนน้อยกว่า 4 คะแนนหรือเท่ากับ 4 คะแนน ถือว่าผู้รับการประเมินมีความสามารถในการสืบสอบอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง - ระดับพอใช้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

7 - 8 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการสืบสอบอยู่ในระดับดีมาก

5 - 6 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการสืบสอบอยู่ในระดับดี

3 - 4 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการสืบสอบอยู่ในระดับ

ปานกลาง

0 - 2 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนไม่มีความสามารถในการสืบสอบหรือ

มีความสามารถด้านการสืบสอบอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

4) ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความสามารถในการสืบสอบที่พัฒนาขึ้น โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก) พิจารณาความสอดคล้องของเกณฑ์ประเมินแต่ละข้อกับองค์ประกอบที่กำหนดและนิยามเชิงปฏิบัติการของความสามารถในการสืบสอบ และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแบบประเมินและแบบบันทึกการสืบสอบ โดยกำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ และมีวุฒิการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิตในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ

จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน พบว่า เกณฑ์ประเมินตรงประเด็นและครอบคลุมองค์ประกอบที่กำหนด สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ และภาษาที่ใช้ในแบบประเมินมีความชัดเจน และผู้ทรงคุณวุฒิหนึ่งท่านเสนอแนะว่า แบบบันทึกการสืบสอบสำหรับผู้เรียนใช้ก่อนการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ควรใช้คำถามปลายเปิดและให้ผู้เรียนเขียนอธิบายสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติแทนการใช้แบบบันทึกการสืบสอบที่กำหนดหัวข้อให้ แล้วผู้วิจัยนำสิ่งที่ผู้เรียนบันทึกมาสรุปว่าตรงกับหัวข้อใดในแบบบันทึกการ

สืบสอบและแบบประเมินความสามารถในการสืบสอบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

5) ปรับปรุงแบบบันทึกการสืบสอบสำหรับผู้เรียน และนำแบบบันทึกการสืบสอบและแบบประเมินความสามารถด้านการสืบสอบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองประเมินความสามารถในการสืบสอบของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนท้ายหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 30 คน เพื่อพิจารณาความเที่ยงของการประเมิน โดยใช้การประมาณค่าความเที่ยง 2 แบบคือ ค่าความเที่ยงของการประเมินโดยผู้ประเมินคนเดียว (Intra-Rater Reliability) และค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter-Rater Reliability) โดยผู้วิจัยให้ผู้เรียนสืบสอบสิ่งที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้สำหรับขอบเขตการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และบันทึกสิ่งที่ปฏิบัติไว้ในแบบบันทึกการสืบสอบ จากนั้นผู้วิจัยและผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ท่าน นำบันทึกการสืบสอบจำนวน 30 ฉบับ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ประเมิน และนำคะแนนที่ได้จากผู้ประเมินทั้งสองคน มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเพื่อหาความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน หลังจากนั้นหนึ่งสัปดาห์ ผู้วิจัยนำบันทึกการสืบสอบชุดเดิมมาตรวจให้คะแนนอีกครั้งหนึ่ง และนำคะแนนที่ผู้วิจัยตรวจครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเพื่อหาค่าความเที่ยงของการประเมินโดยผู้ประเมินคนเดียว

6) ผลการทดลองใช้แบบบันทึกการสืบสอบของผู้เรียนและแบบประเมินความสามารถในการสืบสอบ พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจหัวข้อที่กำหนดไว้ในแบบบันทึกการสืบสอบ ผู้เรียนบันทึกข้อมูลบางประเด็นซึ่งไม่ตรงกับหัวข้อที่กำหนดไว้ และแบบบันทึกการสืบสอบที่เป็นตารางไม่เหมาะสำหรับการบันทึกรายละเอียดในสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติ ผู้วิจัยจัดทำคู่มือการสืบสอบเพิ่มเติมสำหรับผู้เรียน (ภาคผนวก จ) เพื่อให้ผู้เรียนใช้ในการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการสืบสอบและการเขียนบันทึกการสืบสอบ และปรับปรุงแบบบันทึกการสืบสอบโดยกำหนดหัวข้อเกี่ยวกับการดำเนินการสืบสอบให้ผู้เรียนนำไปใช้เขียนบันทึกการสืบสอบของตนเอง

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของการประเมิน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน และค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของการประเมินโดยผู้ประเมินคนเดียว เท่ากับ 1.00

1.3.3 แบบประเมินความสามารถในการจัดการการเรียนรู้

แบบประเมินความสามารถในการจัดการการเรียนรู้ประกอบด้วยแบบประเมิน 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบประเมินความสามารถด้านการวางแผนการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นแบบประเมินแบบมีเกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับ

ฉบับที่ 2 แบบประเมินความสามารถด้านการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ของผู้เรียน แบบประเมินฉบับนี้มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบรายงานตนเองของผู้เรียนเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้

ตอนที่ 2 เป็นเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์ประเมินผล สำหรับผู้สอนใช้ในการประเมินสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติ โดยพิจารณาจากแบบรายงานตนเองและหลักฐานที่เกิดจากการปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้ของผู้เรียน

แบบประเมินทั้งสองฉบับนี้ใช้ประเมินความสามารถในการจัดการการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มทดลอง 3 ระยะ ดังนี้

- ระยะที่ 1 ประเมินก่อนการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
- ระยะที่ 2 ประเมินระหว่างการทดลอง คือประเมินหลังเรียนจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1
- ระยะที่ 3 ประเมินหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งมีระยะเวลาห่างจากการประเมินระหว่างการทดลอง 6 สัปดาห์

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถในการจัดการการเรียนรู้มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาเกณฑ์ประเมินความสามารถในการจัดการการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจากแนวคิดของ Knowles (1975) Brookfield (1984) และ Benson (2001) สรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ (2) การกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ (3) การกำหนดเนื้อหา บุคลากร และแหล่งเรียนรู้ (4) การกำหนดและเลือกใช้กลวิธีการเรียนรู้ และ (5) การเลือกวิธีการและประเมินผลการเรียนรู้

2) กำหนดเกณฑ์ประเมิน โดยผู้วิจัยนำรายการพฤติกรรมที่เป็นตัวบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่นักการศึกษาและนักวิจัยได้นำเสนอไว้มาเป็นกรอบในการกำหนดเกณฑ์ประเมิน ซึ่งจากการศึกษารายการพฤติกรรมที่เป็นตัวบ่งชี้ความสามารถในการจัดการการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Knowles (1975) Tough (1979) Little (1991) Dickinson (1992) Gardner (1996) Gardner และ Miller (1996) Nunan (1999) Pachler (1999) Wenden (2001) และ Hassan (2004) พบว่า มีรายการพฤติกรรมที่เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของความสามารถในการจัดการการเรียนรู้ 12 ข้อ ดังปรากฏในตารางที่ 4 ผู้วิจัยนำรายการพฤติกรรมดังกล่าวมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดเกณฑ์ประเมิน

ความสามารถด้านการวางแผนการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ และกำหนดรายการพฤติกรรมในแบบประเมินความสามารถด้านการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ของผู้เรียน จำนวน 8 ข้อ (เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 3 ภาคผนวก ฉ)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมที่แสดงถึงการจัดการการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียน

พฤติกรรมที่แสดงถึงการจัดการการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	นักการศึกษา
<p>ขั้นที่ 1 การจัดการเพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ของผู้เรียน</p> <p>1.1 จัดทำรายการงานย่อย ๆ (Sub- Tasks) ที่เกี่ยวข้องกับงานที่จะเรียน</p> <p>1.2 เลือกและจัดลำดับงานย่อยที่ต้องการเรียน (Target Need)</p>	<p>Little 1991; Gardner, 1996 Pachler, 1999</p> <p>Gardner และ Miller, 1996; Nunan, 1999</p>
<p>ขั้นที่ 2 การจัดการเพื่อกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้</p> <p>2.1 ระบุเป้าหมายของงานย่อยแต่ละงานที่เลือกไว้ (Sub goals)</p> <p>2.2 กำหนดเวลาที่จะทำให้บรรลุแต่ละเป้าหมาย</p>	<p>Gardner และ Miller, 1996</p> <p>Gardner, 1996</p>
<p>ขั้นที่ 3 การจัดการเพื่อกำหนดเนื้อหา บุคลากร และแหล่งเรียนรู้</p> <p>3.1 ระบุข้อมูลหรือความรู้ที่จำเป็นสำหรับงานย่อยแต่ละงาน</p> <p>3.2 เลือกและระบุแหล่งข้อมูลที่จะใช้สำหรับแต่ละหัวเรื่องที่ศึกษา</p>	<p>Nunan, 1999; Wenden, 2001</p> <p>Nunan, 1999</p>
<p>ขั้นที่ 4 การจัดการเพื่อกำหนดและเลือกใช้กลวิธีการเรียนรู้</p> <p>4.1 ระบุกิจกรรมหรือรายการสิ่งที่ต้องทำสำหรับงานย่อยแต่ละงาน</p> <p>4.2 จัดลำดับกิจกรรมหรือขั้นตอนการทำงานในงานย่อยแต่ละงาน</p> <p>4.3 กำหนดเวลาสำหรับกิจกรรมนอกห้องเรียน</p> <p>4.4 ระบุวิธีการที่จะใช้ในการศึกษาหรือแสวงหาวิธีการเรียนรู้</p> <p>4.5 เลือกและระบุกลวิธีการเรียนรู้ที่จะใช้</p>	<p>Nunan, 1999</p> <p>Dickinson, 1992</p> <p>Nunan, 1999; Pachler, 1999</p> <p>Nunan, 1999; Hassan, 2004</p> <p>Pachler, 1999</p>
<p>ขั้นที่ 5 การจัดการเพื่อประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>5.1 กำหนดวิธีการประเมินความก้าวหน้าของงานตนเองและการได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้อื่น</p>	<p>Knowles, 1975; Tough, 1979</p>

3) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์ประเมินผล โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับแบบประเมินความสามารถด้านวางแผนการเรียนรู้และแบบประเมินความสามารถด้านการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้เป็น 3 ระดับ และใช้คะแนนรวมเป็นเกณฑ์ประเมินผล แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้เรียนดำเนินการเพื่อจัดการการเรียนรู้ของตนเองได้ครบทุกรายการหรือทุกเรื่องตามที่กำหนดไว้ในเกณฑ์ประเมิน ให้ 2 คะแนน

ผู้เรียนดำเนินการเพื่อจัดการการเรียนรู้ของตนเองได้บางรายการหรือบางเรื่องที่กำหนดไว้ในเกณฑ์ประเมิน ให้ 1 คะแนน

ผู้เรียนไม่ได้ดำเนินการเพื่อจัดการการเรียนรู้ของตนเองตามที่กำหนดไว้ในเกณฑ์ประเมิน ให้ 0 คะแนน

เกณฑ์ประเมินผลของแบบประเมินความสามารถด้านการวางแผนการเรียนรู้ ผู้วิจัยกำหนดช่วงคะแนนสำหรับใช้เป็นเกณฑ์ประเมินผล โดยพิจารณาจากคะแนนรวมที่ผู้รับการประเมินได้ คือ การประเมินความสามารถในการวางแผนการเรียนรู้มีเกณฑ์ประเมินจำนวน 5 ประเด็น และเกณฑ์การให้คะแนนมี 3 ระดับ เรียงจากน้อยไปมาก ตั้งแต่ 0 – 2 คะแนน ในกรณีที่ผู้รับการประเมินสามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ทุกข้อและได้คะแนนในระดับมากที่สุดทุกข้อ ผู้รับการประเมินจะได้คะแนนรวม 10 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนเต็ม ส่วนในกรณีที่ผู้ประเมินปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ทุกข้อ แต่ได้คะแนนในระดับน้อยที่สุดทุกข้อ ผู้รับการประเมินจะได้คะแนนรวม 5 คะแนน ซึ่งเท่ากับครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ดังนั้นจึงใช้คะแนนที่สูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม คือ 6 คะแนนขึ้นไป เป็นเกณฑ์ว่าผู้รับการประเมินมีความสามารถในการวางแผนการเรียนรู้ในระดับดี-ดีมาก แต่ถ้าได้คะแนนน้อยกว่า 6 คะแนน ถือว่าผู้รับการประเมินมีความสามารถในการวางแผนการเรียนรู้ในระดับที่ต้องปรับปรุง - ระดับพอใช้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

9 - 10 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถด้านการวางแผนการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก

6 - 8 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถด้านการวางแผนการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี

3 - 5 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถด้านการวางแผนการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

0 - 2 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนไม่มีความสามารถด้านการวางแผนการเรียนรู้หรือมีความสามารถด้านการวางแผนการเรียนรู้ในระดับที่ต้องปรับปรุง

เกณฑ์ประเมินผลของแบบประเมินความสามารถด้านการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้

ผู้วิจัยกำหนดช่วงคะแนนสำหรับใช้เป็นเกณฑ์ประเมินผล โดยพิจารณาจากคะแนนรวมที่ผู้รับการประเมินได้ คือ การประเมินความสามารถในการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้มีเกณฑ์ประเมินจำนวน 8 ประเด็น และเกณฑ์การให้คะแนนมี 3 ระดับ เรียงจากน้อยไปมาก ตั้งแต่ 0 – 2 คะแนน ในกรณีที่ผู้รับการประเมินสามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ทุกข้อและได้คะแนนในระดับมากที่สุดทุกข้อ ผู้รับการประเมินจะได้คะแนนรวม 16 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนเต็ม ส่วนในกรณีที่ผู้ประเมินปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ทุกข้อ แต่ได้คะแนนในระดับน้อยที่สุดทุกข้อ ผู้รับการประเมิน

จะได้คะแนนรวม 8 คะแนน ซึ่งเท่ากับครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ดังนั้นจึงใช้คะแนนที่สูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม คือ 9 คะแนนขึ้นไป เป็นเกณฑ์ว่าผู้รับการประเมินมีความสามารถในการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ในระดับดี-ดีมาก แต่ถ้าได้คะแนนน้อยกว่า 9 คะแนน ถือว่าผู้รับการประเมินมีความสามารถในการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ในระดับที่ต้องปรับปรุง - ระดับพอใช้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

13 - 16 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนสามารถดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ได้ในระดับดีมาก

9 - 12 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนสามารถดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ได้ในระดับดี

4 - 8 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนสามารถดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ได้ในระดับปานกลาง

0 - 3 คะแนน หมายถึง ผู้เรียนไม่สามารถดำเนินการตามแผนการเรียนรู้หรือดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ได้ในระดับที่ต้องปรับปรุง

4) ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความสามารถในการจัดการการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก) พิจารณาความสอดคล้องของเกณฑ์ประเมินแต่ละข้อกับองค์ประกอบที่กำหนดและนิยามเชิงปฏิบัติการของความสามารถด้านการจัดการการเรียนรู้ และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแบบประเมินโดยกำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ และมีวุฒิการศึกษาในระดับคุรุภัณฑ์ในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ

จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน พบว่า เกณฑ์ประเมินตรงประเด็นและครอบคลุมองค์ประกอบที่กำหนด สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ และภาษาที่ใช้ในแบบประเมินมีความชัดเจน แต่มีประเด็นสำคัญที่ควรปรับปรุง ดังนี้

4.1 สร้างแบบประเมินความสามารถในการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่ม

4.2 ควรระบุเวลาในการใช้แบบประเมินไว้คำชี้แจง และควรตัดตัวอักษร ก ข ที่อยู่ข้างหน้าเกณฑ์การให้คะแนน

4.3 แบบบันทึกแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ให้ผู้เรียนใช้บันทึกก่อนการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ควรใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้เรียนตอบหรืออธิบายสิ่งที่ผู้เรียนจัดการการเรียนรู้ของตนเอง

5) ปรับปรุงแบบประเมินความสามารถในการจัดการการเรียนรู้โดยสร้างแบบประเมินความสามารถในการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้เพิ่ม และปรับปรุงแบบประเมินและแบบบันทึกแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

6) นำแบบประเมินความสามารถด้านการจัดการการเรียนรู้และแบบบันทึกแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้และประเมินผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนท่าหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 30 คน เพื่อพิจารณาความเที่ยงของการประเมิน โดยใช้การประมาณค่าความเที่ยง 2 แบบคือ ค่าความเที่ยงของการประเมินโดยผู้ประเมินคนเดียวกัน และค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน โดยผู้วิจัยให้ผู้เรียนวางแผนสิ่งที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และบันทึกสิ่งที่ปฏิบัติไว้ในแบบบันทึกแผนการเรียนรู้ จากนั้นผู้วิจัยและผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ท่าน นำแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนและแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ จำนวน 30 ชุด มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ประเมิน และนำคะแนนที่ได้จากผู้ประเมินทั้งสองคน มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเพื่อหาความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน หลังจากนั้นหนึ่งสัปดาห์ ผู้วิจัยนำบันทึกแผนการเรียนรู้ชุดเดิมมาตรวจให้คะแนนอีกครั้งหนึ่ง และนำคะแนนที่ผู้วิจัยตรวจครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเพื่อหาค่าความเที่ยงของการประเมินโดยผู้ประเมินคนเดียวกัน

7) ผลการทดลองใช้แบบบันทึกแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนและแบบประเมินความสามารถด้านการจัดการการเรียนรู้ พบว่า แบบบันทึกแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนมีประเด็นสำคัญที่ควรปรับปรุงดังนี้

7.1 แบบบันทึกแผนการเรียนรู้ที่เป็นตารางรายการสำหรับให้ผู้เรียนเลือกนั้น ไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์แต่ละข้อได้ เนื่องจากการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์แต่ละข้อนั้น ผู้เรียนอาจเลือกบางรายการซ้ำกัน ผู้วิจัยจึงปรับปรุงแบบบันทึกแผนการเรียนรู้โดยกำหนดหัวข้อและรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับการวางแผนการเรียนรู้ไว้ในคู่มือการจัดการการเรียนรู้ (ภาคผนวก จ) สำหรับให้ผู้เรียนเลือกและนำมาใช้ในการเขียนแผนการเรียนรู้ด้วยตนเองแทนการเลือกรายการที่กำหนดไว้ในตาราง

7.2 ปรับหัวข้อที่ 3 ข้อมูลที่จำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในแบบบันทึกแผนการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ระบุสิ่งที่ตนเองต้องการซึ่งได้จากการประเมินความต้องการจำเป็นของตนเองในกิจกรรมการเรียนการสอนชั้นที่ 2 คือ การวางแผนการเรียนรู้ แทนการกำหนดข้อมูลหรือความรู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้าในแต่ละงานไว้ให้ผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของการประเมินจากการทดลองใช้แบบประเมินความสามารถด้านการวางแผนการเรียนรู้ของผู้เรียน และแบบประเมินความสามารถด้านการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน และค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของการประเมินโดยผู้ประเมินคนเดียวกัน เท่ากับ 1.00

1.4 จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

ผู้วิจัยจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับสอนผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 1 ชุด โดยดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พุทธศักราช 2544) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในส่วนที่เป็นสาระการเรียนรู้แกนกลาง และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ (กรมวิชาการ, 2546) และศึกษารายละเอียดของสาระการเรียนรู้รายปี - รายภาค และคำอธิบายรายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1 ของโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา จากนั้นผู้วิจัยกำหนดหัวข้อเรื่องสำหรับการเรียนการสอน จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ การพูดคุยเรื่องทั่ว ๆ ไป (Making Small Talk) การเดินทางไปสถานที่ต่าง ๆ (Getting Around Town) การเชิญและการชักชวน (Invitations and Suggestions) การรับประทานอาหารนอกบ้าน (Eating Out)

2) สสำรวจความต้องการและความสนใจของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในหัวข้อเรื่อง 4 เรื่อง โดยให้ผู้เรียนเลือกและจัดอันดับหัวข้อที่ต้องการเรียน พบว่า เรื่องที่ผู้เรียนส่วนใหญ่เลือกเป็นอันดับที่ 1-3 คือ การเดินทางไปสถานที่ต่าง ๆ (Getting Around Town) การพูดคุยเรื่องทั่ว ๆ ไป (Making Small Talk) การเชิญและการชักชวน (Invitations and Suggestions) ผู้วิจัยจัดการเรียนการสอนในเรื่องที่ผู้เรียนต้องการเรียน โดยจัดลำดับหัวข้อเรื่องให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน

3) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และคำอธิบายรายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1 ในหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน 30 คาบเรียน

4) เขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 3 แผน แผนละ 10 คาบเรียนและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โดยแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้พื้นฐาน มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ และการประเมินผล รายละเอียดแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และจำนวนคาบเรียน แสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และจำนวนคาบเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวนคาบเรียน
1	การสนทนาเรื่องทั่ว ๆ ไป (Making Small Talk) 1.1 การแนะนำตนเองและผู้อื่น (Introducing yourself and other people) 1.2 การเริ่ม-การจบการสนทนา (Opening and closing a conversation) 1.3 การสนทนาเรื่องทั่ว ๆ ไป (Making small talk)	10
2	การเดินทางไปสถานที่ต่าง ๆ (Getting Around Town) 2.1 การถามและบอกเกี่ยวกับแหล่งที่ตั้งของสถานที่ต่าง ๆ (Ask for and give location of places) 2.2 การถามทางและบอกทางไปสถานที่ต่าง ๆ (Ask for and give directions for getting places) 2.3 การถามและบอกข้อมูลเกี่ยวกับการขนส่งสาธารณะ (Ask for and give information about public transportation)	10
3	การเชิญและการชักชวน (Invitations and Suggestions) 3.1 การเชิญและการชักชวน (Inviting and Suggesting) 3.2 การตอบรับการเชิญ (Accepting Invitations) 3.3 การตอบปฏิเสธและการให้เหตุผลในการปฏิเสธ (Refusing Invitations and Making Excuse) 3.4 การเตรียมการนัดหมาย (Making Arrangements)	10
รวม		30

1.5 จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน เพื่ออธิบายรายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอน และแนะนำแนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบ ประกอบด้วยสาระสำคัญ 9 ประการ ดังต่อไปนี้

- 1) แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน
- 2) หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน
- 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน
- 4) แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

- 5) กระบวนการเรียนการสอน
- 6) การประเมินผลการเรียนรู้
- 7) บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน กิจกรรมและเทคนิคสำหรับใช้ในการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน

8) แนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้

9) เงื่อนไขในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้

ขั้นที่ 2 การดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น เป็นการทดลองแบบกึ่งทดลอง (Quasi - Experiment) ที่มีกลุ่มควบคุมและมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Pretest-Posttest Control Group Design) โดยมีแบบการทดลองดังนี้

ตารางที่ 6 แบบการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	การวัดก่อนการทดลอง		การวัดหลังการทดลอง
E	O ₁	X	O ₂
C	O ₃		O ₄

E คือ กลุ่มทดลอง

C คือ กลุ่มควบคุม

O₁ O₃ คือ ค่าสังเกตหรือผลที่วัดได้จากระยะก่อนการทดลอง

O₂ O₄ คือ ค่าสังเกตหรือผลที่วัดได้จากระยะหลังการทดลอง

X คือ ตัวแปรที่จัดกระทำ (การเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น)

ขั้นตอนในการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนมีดังนี้

2.1 ติดต่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขออนุญาตนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549

2.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แนวทางในการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ และประสานงานด้านตารางเวลาสอน

2.3 ดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 การดำเนินการก่อนการทดลอง

ก่อนนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้ ผู้วิจัยวัดความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม นำผลการวัดความสามารถด้านการฟัง-พูด มาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติ Independent Samples t-test แบบ two-tailed test เพื่อทดสอบว่าผู้เรียนทั้งสองกลุ่มมีความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษก่อนการทดลองแตกต่างกันหรือไม่ ปรากฏผลดังตารางที่ 7 จากนั้นวัดความสามารถการสืบสอบและการจัดการการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มทดลองเพื่อนำค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการวัดก่อนการทดลองไปเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการวัดหลังการทดลอง

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ก่อนการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

	n	คะแนนเต็ม	\bar{x}	s	t	p
					(two-tailed test)	
กลุ่มทดลอง	32	30	13.218	2.574	3.035*	.004*
กลุ่มควบคุม	32	30	11.187	2.775		

*p < .05

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษก่อนการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงใช้คะแนนความสามารถด้านการฟัง - พูดภาษาอังกฤษ ก่อนการทดลองเป็นตัวแปรร่วมในการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.3.2 การดำเนินการทดลอง

จัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสำหรับผู้เรียนกลุ่มทดลอง และการเรียนการสอนตามแบบปกติสำหรับผู้เรียนกลุ่มควบคุม ในวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเองและใช้เนื้อหาเดียวกันทั้งสองกลุ่ม ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบเรียน รวม 24 คาบเรียน ผู้วิจัยจัดเวลาสำหรับการชี้แจงเกี่ยวกับจุดประสงค์ของรายวิชา แนวทางการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน และการประเมินผล 2 คาบเรียน จากนั้นจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแบบปกติ ซึ่งเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสรุปจากการสัมภาษณ์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปขั้นตอนการสอนแบบปกติได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การนำเสนอเนื้อหาทางภาษา เป็นขั้นที่ผู้สอนให้ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ และไวยากรณ์ที่ใช้ในบทสนทนาก่อนที่จะให้ผู้เรียนชมตัวอย่างบทสนทนาและวิเคราะห์ความหมายระดับประโยค

ขั้นที่ 2 การฝึกภาษาในชั้นทักษะที่เป็นกลไกและขั้นความรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนฝึกภาษาด้วยการปฏิบัติตามแบบอย่าง การท่องจำ และการตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องของเสียง ศัพท์ และไวยากรณ์

ขั้นที่ 3 การฝึกภาษาในชั้นการถ่ายโอน เป็นขั้นที่ผู้เรียนฝึกใช้เสียง ศัพท์ และไวยากรณ์ที่เรียนในรูปแบบหรือสถานการณ์ที่แตกต่างจากที่เคยเรียนมา โดยการทำแบบฝึกหัด การทำแบบฝึกประเภทแทนที่ (Substitution Drill) และการสร้างบทสนทนาเลียนแบบบทสนทนาที่เรียนแล้ว

ขั้นที่ 4 การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นขั้นที่ผู้สอนประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามขั้นตอนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การนำเสนอตัวอย่างด้วยความ เป็นขั้นที่ผู้สอนนำเสนอตัวอย่างด้วยความภาษาพูดที่ใช้ในบริบททางสังคม และส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาและสังเกตวิธีใช้ภาษาในบริบททางสังคม และตีความหมายของด้วยความ

ขั้นที่ 2 การวางแผนการเรียนรู้และการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นขั้นที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กลวิธีการเรียนรู้ในการจัดการการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 การสืบสอบ เป็นขั้นที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะการเรียนรู้และกลวิธีการเรียนรู้ในการสืบสอบ

ขั้นที่ 4 การจัดกิจกรรมการปฏิสัมพันธ์แบบมีการกำหนด เป็นขั้นที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาในกิจกรรมการปฏิสัมพันธ์แบบมีการกำหนดแนวทาง โดยผู้สอนจัดเตรียมคำพูดและข้อมูลที่เป็นต้องใช้ในการสื่อสารตามบทบาทและสถานการณ์ที่กำหนด

ขั้นที่ 5 การจัดกิจกรรมการปฏิสัมพันธ์แบบอิสระ เป็นขั้นที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาในกิจกรรมการปฏิสัมพันธ์โดยสร้างคำพูดเพื่อสื่อความในสิ่งที่ตนต้องการตามบทบาทและสถานการณ์ที่กำหนด และ / หรือผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารจริง

ขั้นที่ 6 การประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นขั้นที่ผู้สอนประเมินความสามารถในการใช้ภาษาและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสนับสนุนให้ผู้เรียนตรวจสอบกระบวนการเรียนรู้และประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง

เมื่อจบการเรียนการสอนในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนกลุ่มทดลองต้องส่งบันทึกแผนการเรียนรู้ของผู้เรียน แบบรายงานตนเองเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ และบันทึกการสืบสอบให้แก่ผู้วิจัยเพื่อตรวจ ให้ข้อมูลป้อนกลับ และส่งคืนกลับให้แก่ผู้เรียน

สรุปขั้นตอนการเรียนการสอนของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองได้ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบขั้นตอนการเรียนการสอนระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ขั้นตอนการเรียนการสอนของกลุ่มควบคุม	ขั้นตอนการเรียนการสอนของกลุ่มทดลอง
ขั้นที่ 1 การนำเสนอเนื้อหาทางภาษา	ขั้นที่ 1 การนำเสนอตัวอย่างด้วยความ
ขั้นที่ 2 การฝึกภาษาในชั้นทักษะที่เป็นกลไกและขั้นความรู้	ขั้นที่ 2 การวางแผนการเรียนรู้และการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ของผู้เรียน
ขั้นที่ 3 การฝึกภาษาในชั้นการถ่ายโอน	ขั้นที่ 3 การสืบสอบ
ขั้นที่ 4 การประเมินผลการเรียนรู้	ขั้นที่ 4 การจัดกิจกรรมการปฏิสัมพันธ์แบบมีการกำหนดแนวทาง
	ขั้นที่ 5 การจัดกิจกรรมการปฏิสัมพันธ์แบบอิสระ
	ขั้นที่ 6 การประเมินผลการเรียนรู้

2.3.2 การดำเนินการหลังการทดลอง

ภายหลังการเรียนการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และประเมินความสามารถในการสืบสอบและความสามารถในการจัดการการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน

ประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนโดยวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากการดำเนินการทดลอง ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินผลของการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีการดำเนินงาน 2 ขั้นตอนดังนี้

3.1.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

3.1.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม การวิเคราะห์ข้อมูลมีการดำเนินงาน 2 ขั้นตอนย่อยดังนี้

1) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Independent Samples t-test แบบ two-tailed test เพื่อทดสอบว่าผู้เรียนทั้งสองกลุ่มมีความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ก่อนการทดลองแตกต่างกันหรือไม่ ในกรณีที่แตกต่างกัน จะนำค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ก่อนการทดลอง มาเป็นตัวแปรร่วมในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ ANCOVA

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินผลของการพัฒนาความสามารถในการสืบสอบของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยเปรียบเทียบความสามารถในการสืบสอบของกลุ่มทดลอง 3 ระยะคือ ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการสืบสอบ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ Paired Samples t-test แบบ one-tailed test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินผลของการพัฒนาความสามารถในการจัดการการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยเปรียบเทียบความสามารถในการจัดการการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง 3 ระยะคือ ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการวางแผนการเรียนรู้และคะแนนความสามารถในการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลัง

การทดลอง โดยใช้สถิติ Paired Samples t-test แบบ one-tailed test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.4 การพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ แล้วสรุปผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการสืบสอบและความสามารถในการจัดการการเรียนรู้ของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย